

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 26 päivänä elokuuta 2014

677/2014

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä elokuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkelain (1295/2006) 96 §:n 2 ja 3 momentti sekä 97—99 §, sellaisena
kuin niistä on 98 § laissa 1060/2009, seuraavasti:

96 §

Oikeus jäädä eläkkeelle

Sotilaalla, joka on puolustusvoimain komentajan, pääesikunnan päällikön, kenraalin, amiraalin, everstin, kommodorin, sotilasprofessorin, upseerin tai opistoupseerin taikka rajavartiolaitoksen upseerin tai opistoupseerin sotilasvirassa, johon on määrätty erityiset kelpoisuusehdot puolustusvoimista annetun lain (551/2007) taikka rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) nojalla annetuissa säädöksissä, on oikeus saada vanhuuseläke, jos:

- 1) hänellä on sotilasarvo;
- 2) hän on palveluksen päättyessä täyttänyt 48 vuotta ja ennen eläkkeen alkamista

55 vuotta tai lentäjätutkintoa edellyttävässä virassa palveleva virkamies on palveluksen päättyessä ja ennen eläkkeen alkamista täyttänyt 45 vuotta;

3) hänellä on 95 §:ssä tarkoitetuissa sotilasviroissa tai tehtävissä 30 kalenterivuoden aikana eläkkeeseen oikeuttavia ansioita vähintään 12 000 euroa vuodessa vähennettynä niillä täysillä vuosilla, jotka hänellä oli jäljellä 55 vuoden iän täyttämivuoden loppuun, ja lentäjän tehtävissä palvelevan virkamiehen osalta lentäjän tutkintoa edellyttävässä virassa edellä mainittuja ansioita vähintään 20 kalenterivuoden aikana ennen sitä, kun hän erosi palveluksesta; ja

4) tämän lain 98 §:ssä säädetyt, eläkkeen perusteena olevia työansioita koskevat edellytykset täyttyvät.

Sotilaalla joka on puolustusvoimien pääin-

sinöörin, sotilasyli-insinöörin, puolustusvoimien ylilääkärin, sotilasylilääkärin, kenttäpiispan, sotilaspapin, erikoisupseerin tai alipseerin taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan sotilasvirassa, on lisäksi oikeus saada vanhuuseläke, jos:

1) hän on palveluksen päättyessä täyttänyt 55 vuotta;

2) hänellä on vähintään 30 kalenterivuoden aikana 95 §:ssä tarkoitetuissa sotilasvirroissa tai tehtävissä eläkkeeseen oikeuttavia ansioita vähintään 12 000 euroa vuodessa; ja

3) tämän lain 98 §:ssä säädetty, eläkkeen perusteena olevia työansioita koskevat edellytykset täytyvät.

97 §

Eläkkeen perusteena oleva työansio ja loppupalkka

Eläkkeen perusteena olevaa työansiota laskettaessa otetaan sotilaalla huomioon ainoastaan 98 §:n mukaiset ansiot. Eläkkeen perusteena oleva työansio lasketaan ottaen huomioon, mitä 59, 61 ja 70 §:ssä säädetään.

Eläkkeen määräämistä varten lasketaan 1 momentissa tarkoitetuista työansioista loppupalkka. Loppupalkka määrätään enintään kymmenen eläketapahtumaa edeltävän kalenterivuoden tai vastaavasti palveluksen päättymistä edeltävän kymmenen kalenterivuoden työansioista. Eläketapahtumavuosi otetaan huomioon yhtenä valintavuotena, jos palvelus on päättynyt vuoden viimeisenä päivänä. Kunkin kalenterivuoden työansioissa otetaan huomioon myös 62 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevat ansiot siten kuin 63 §:n 2 momentissa säädetään sekä huomioon otettavina vuosina maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansiota vastaava ansio. Näin saatu ansioiden summa jaetaan niiden vuosien lukumäärällä, jotka ansioiden summaa määrättäessä on otettu huomioon. Jakajana käytettävissä vuosissa ei oteta huomioon kalenterivuosia, joihin ei ole lainkaan 1 momentissa tarkoitettuja ansioita eikä edellä mainit-

tuja työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansioita vastaavaa ansiota. Kyseinen luku jaetaan 12:lla.

Jos tässä luvussa tarkoitettu palvelus on 2 momentissa huomioon otettavien enintään kymmenen kalenterivuoden aikana ollut palkattomasti keskeytyneenä yhdenjaksoisesti vähintään 30 päivän ajan kalenterivuoden aikana, tämä vuosi ja siltä saadut ansiot jätetään hakemuksesta huomioon ottamatta loppupalkkaa määrättäessä. Edellytyksenä on, että keskeytyksen syynä on muun viran tai työn kuin sotilasviran tai tehtävän hoitaminen tai sellainen virkavapaus tai työloma, johon on oikeus lain tai virkaehtosopimuksen perusteella. Sen lisäksi edellytetään, ettei kyseisen kalenterivuoden työansioon ole lisätty näiltä ajoilta 2 momentissa tarkoitettuja palkattoman ajan etuuden perusteena olevia ansioita. Vuosia, joita ei oteta huomioon, voi kuitenkin olla enintään kolmannes 2 momentissa tarkoitetuista enintään kymmenestä kalenterivuodesta.

98 §

Eläkkeen karttuminen

Sotilaalla eläkettä karttuu kaksi prosenttia vuodessa kunkin vuoden eläkkeen perusteena olevista työansioista. Puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen lentäjän tehtävissä palvelvan virkamiehen eläke karttuu kolme prosenttia vuodessa kunkin vuoden eläkkeen perusteena olevista työansioista. Sotilaan tulevan ajan eläke karttuu kuten työstä siltä osin kuin eläkkeeseen luetaan tuleva aika 50 vuoden iän täyttämiskauden loppuun. Tätä momenttia sovelletaan vain, jos:

1) sotilaalla on sotilasvirassa eläkkeen perusteena olevia ansioita vähintään keskimäärin 12 000 euroa vuodessa ja hänellä on eläkeoikeuden syntymistä ja palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana vähintään kolmena kalenterivuotena tällaisessa virassa eläkkeen perusteena olevia ansioita edellä mainittu määrä; tai

2) työkyvyttömyyseläke myönnetään 55 §:ää soveltaen.

Eläke, joka sotilaille on karttunut 1 momentin mukaan 97 §:ssä tarkoitettuja kym-

mentä viimeistä kalenterivuotta edeltäviltä vuosilta, muunnetaan vastaamaan ansiotassa tapahtunutta muutosta. Karttunut eläke kerrotaan luvulla, joka saadaan jakamalla loppupalkka sen määrittämisessä käytettäviä kalenterivuosia edeltävien kalenterivuosien ansioista lasketulla keskimääräisellä kuukausiansiolla. Edeltävien vuosien keskimääräinen kuukausiansio lasketaan lisäämällä kunkin vuoden sotilasansioihin 63 §:n 2 momentissa tarkoitettut tulot sekä näinä vuosina maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansiota vastaava ansio. Ansiot jaetaan huomioon otettujen vuosien lukumäärällä ja sen jälkeen 12:lla. Keskimääräistä kuukausiansiota laskettaessa ei oteta huomioon kahta ensimmäistä ansiovuotta eikä kalenterivuosia, joina ansiot ovat alle 70 prosenttia kahden edellisen keskiansiota määrättäessä mukaan otettavan ansiovuoden keskiansioista, eikä kolmatta ansiovuotta, jos ansiot ovat alle 70 prosenttia toisen ansiovuoden ansioista. Kerroin määrätään kahden desimaalin tarkkuudella. Jos huomioon otettavia vuosia ei ole, kerroin on 1,00.

Jos palvelus päättyy samana vuonna, jona vanhuuseläke alkaa, eläkkeen alkamisvuoden ansioina käytetään 97 §:n mukaan määrättyä loppupalkkaa. Loppupalkka kerrotaan eläkkeen alkamisvuoden alusta palveluksen päättymiskuukauden loppuun olevien kalenterikuukausien lukumäärällä.

Edellä 62 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta sotilaan eläke karttuu samoin kuin muissa kuin sotilasvirassa olevilla työntekijöillä.

Sotilaan vanhuuseläke muunnetaan elinaikakertomella 72 §:n mukaisesti kuitenkin siten, että sotilaan vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertomella. Jos sotilalle myönnetään työkyvyttömyyden johdosta työkyvyttömyyseläke, työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertomella. Elinaikakerrointa sovellettaessa sillä muunnetaan sotilaan palveluksesta karttuneen vanhuus-eläkkeen määrä ennen 99 §:n mukaisesti tehtävää eläkkeen enimmäismäärän rajausta.

99 §

Eläkkeen enimmäismäärä

Sotilaan tämän luvun mukaisen eläkkeen enimmäismäärä saa olla enintään 60 prosenttia tässä luvussa tarkoitettusta loppupalkasta. Enimmäismäärässä otetaan huomioon myös sotilaseläketapahtuman yhteydessä myönnettävät 62 §:ssä tarkoitettut etuudet. Vähennys tehdään sotilaseläkkeestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Tätä lakia sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen.

Jos sotilaalla on valtion eläkelain voimaantulosta annetun lain (1296/2006) perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen eläkkeeseen oikeuttavan ajan perusteella, eläkkeeseen oikeuttava aika 1 päivästä tammikuuta 2014 lukien määrätään vähentämällä sotilasviran tai tehtävän kestosta aika, jolta virantoimitus tai työ on ollut palkattomana keskeytyneenä yhdenjaksoisesti vähintään 30 päivän ajan.

Tämän lain 96 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut vuodet 31 päivään joulukuuta 2013 saakka otetaan huomioon tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 96 §:n mukaisesti laskettuna. Jos sotilaspalvelus päättyy vuonna 2014 tai 2015 eikä 96 §:n 2 tai 3 momentin mukainen ansiovaatimus näinä vuosina täyty, palvelusaika lasketaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 96 §:n mukaisesti.

Eläke sotilasvirasta tai tehtävästä ennen 1 päivää tammikuuta 2014 sen vuoden loppuun, joka edeltää loppupalkkaa laskettaessa huomioon otettua ensimmäistä vuotta, määrätään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lain ja valtion eläkelain voimaantulosta annetun lain mukaisesti pitämällä eläkkeen perusteena olevana palkkana 97 §:n mukaista loppupalkkaa. Samoin menetellään, jos sotilaspalvelu on päätynyt ennen lain voimaantuloa.

Valittaessa ansiovuosia 98 §:n 2 momentin mukaista kerrointa varten otetaan huomioon vuodet myös ennen tämän lain voimaantuloa. Jos vuodet 2014 ja 2015 tällöin jätetään huomioon ottamatta, näiden vuosien keskimää-

räinen kuukausiansio lasketaan viimeisen vuotta 2014 edeltävän ansiovuoden ansiosta ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain mukaisesti.

Tämän lain 96 §:n 2 ja 3 momentissa ja

98 §:n 1 momentissa mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Helsingissä 22 päivänä elokuuta 2014

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*